

DRET CIVIL III
Curs 2003-2004

TEMA 1. LA FAMÍLIA I LES SITUACIONS DE CONVIVÈNCIA

1. El Dret de família: caracterització.
2. La família: concepte i caracterització.
3. El parentiu: concepte, tipus. Línies.
4. Les situacions de convivència d'ajuda mútua.
5. L'acolliment de gent gran.

TEMA 2. L'OBLIGACIÓ D'ALIMENTS

1. L'obligació d'aliments: concepte, naturalesa i caràcters
2. Subjectes.
3. Pressupòsits i naixement de l'obligació.
4. La prestació d'aliments. Contingut i quantia.
5. Extinció de l'obligació d'aliments.

TEMA 3. LA FILIACIÓ

1. La filiació: concepte i classes.
2. El període legal de concepció.
3. La determinació de la maternitat.
4. La determinació de la paternitat matrimonial.
5. Filiació matrimonial i no matrimonial i reproducció assistida.
6. Filiació no matrimonial: mitjans de determinació. El reconeixement. La presumpció de paternitat no matrimonial.
7. Les accions de filiació. Conceptes generals. Regles comunes.
8. Les accions de reclamació.
9. Les accions d'impugnació.
10. Efectes de la filiació.

TEMA 4. L'ADOPCIÓ

1. L'adopció: conceptes i caracterització.
2. Subjectes de l'adopció: requisits.
3. Constitució de l'adopció.
4. Efectes.
5. Extinció.

TEMA 5. EL MATRIMONI: REQUISITS

1. El matrimoni: concepte, caracterització.
2. El *ius connubii*.
3. La promesa de matrimoni: règim jurídic.
4. Requisits del matrimoni: enumeració.
5. Capacitat per a contraure matrimoni.
6. El consentiment matrimonial.

TEMA 6. FORMES DEL MATRIMONI

1. El sistema matrimonial.
2. La forma del matrimoni.
3. El matrimoni civil.
4. Formes especials de matrimoni civil. Matrimoni per apoderat. Matrimoni en perill de mort. Matrimoni secret.
5. Matrimoni en forma religiosa.
6. La inscripció del matrimoni.

TEMA 7. EFECTES PERSONALS DEL MATRIMONI

1. Efectes del matrimoni i el principi d'igualtat.
2. Efectes personals del matrimoni. Drets i deures recíprocs dels cònjuges: El deure de col·laboració i auxili. El deure de respecte recíproc. L'actuació "en interès de la família". El deure de fidelitat. El deure de viure junts.
3. Les relacions econòmiques entre cònjuges. La contractació entre cònjuges. Presumpció de gratuïtat i de donació. Embargament de comptes indistints.
4. Les donacions entre cònjuges: classe, causes i revocació.
5. La protecció dels creditors.

TEMA 8. SEPARACIÓ I DISSOLUCIÓ DEL MATRIMONI

1. Concepte i classes de separació.
2. La separació judicial: separació consensual i separació causal. Causes legals. Procediment. Efectes específics de la separació judicial.
3. La reconciliació.
4. La separació de fet: configuració jurídica. Efectes específics.
5. La dissolució del matrimoni. Causes.
6. El divorci: causes de divorci. L'acció de divorci. Efectes específics del divorci.

TEMA 9. LA NUL·LITAT DEL MATRIMONI

1. Caracterització de la nul·litat matrimonial.
2. Causes de nul·litat.
3. L'acció de nul·litat: classes i exercici.
4. La convalidació del matrimoni nul.
5. Efectes de la nul·litat. El matrimoni putatiu.
6. Executorietat de la nul·litat del matrimoni canònic.

TEMA 10. EFECTES COMUNS DE LA NUL·LITAT, SEPARACIÓ I DIVORCI

1. Efectes comuns a la nul·litat a la separació i al divorci.
2. Mesures provisionals. Efectes "ex lege", mesures judicials.
3. Les mesures prèvies o provisionalíssimes.
4. El conveni regulador: contingut. Aprovació judicial.
5. Mesures judicials definitives en cas de manca de conveni: art. 76 CF, la vivenda familiar. La liquidació del règim econòmic.
6. La pensió compensatòria: criteris de fixació i extinció.
7. Impagament de pensions i abandonament de família.
8. La Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya.

TEMA 11. EL RÈGIM ECONÒMIC I CAPITULACIONS MATRIMONIALS

1. El règim econòmic matrimonial: concepte, classes, caràcters.
2. Regles del règim primari: la direcció de la família, les despeses familiars, responsabilitat. El règim de l'habitatge familiar.
3. Els beneficis viduals derivats del règim matrimonial.
4. Els capítols matrimonials: concepte, funció, contingut i estructura.
5. Modificació i publicitat dels capítols matrimonials. Ineficàcia.
6. Les donacions per raó del matrimoni atorgades en capítols matrimonials.

TEMA 12. EL RÈGIM DE SEPARACIÓ DE BÉNS

1. El règim de separació de béns. Supòsits en què procedeix. Principis que el caracteritzen.
2. Determinació de les masses patrimonials. La gestió dels béns privatus.
3. Les presumpcions de titularitat.
4. L'extinció i liquidació del règim. Compensació econòmica per raó del treball.
5. Les compravendes amb pacte de supervivència. Concepte, règim i extinció.

TEMA 13. EL RÈGIM DE COMUNITAT DE BÉNS EN EL CODI DE FAMÍLIA

1. El règim de comunitat de béns: concepte. Règim jurídic. Estructura.
2. Gestió dels béns comuns i dels béns privatus.
3. Extinció i liquidació.
4. L'agermanament o pacte de mig per mig: concepte i règim jurídic.

TEMA 14. EL RÈGIM DE PARTICIPACIÓ DE GUANYES I ALTRES RÈGIMS

1. El règim de participació en els guanys. Noció i modalitats. Règim jurídic.
2. Extinció i liquidació. El crèdit de participació.
3. L'associació a compres i millores: concepte i règim jurídic.
4. La convenença o mitja guanyeria: concepte i règim jurídic.

TEMA 15. EL RÈGIM DE COMUNITAT DE BÉNS (“SOCIEDAD DE GANANCIALES”) AL CODI CIVIL

1. L'actiu de la comunitat. Els béns conjugals. Els béns privatus.
2. El passiu de la societat. Deutes comuns objectius i subjectius, responsabilitat definitiva i provisional. L'execució sobre els béns comuns.
3. Administració i gestió de l'associació a guanys. Actes de disposició. La protecció enfront actes il·legals o fraudulents.
4. Dissolució de la societat: causes. La comunitat en liquidació. El passiu després de la dissolució.
5. La liquidació: fase de fixació, fase de liquidació. La divisió i l'adjudicació. La publicitat registral dels béns privatus i comuns.

TEMA 16. LES UNIONS ESTABLES DE PARELLA

1. La regulació de les unions estables de parella.
2. Requisits personals.
3. Formes de constitució i d'acreditació.
4. Regulació de la convivència.

5. Efectes legals de contingut patrimonial vigent la convivència.
6. Efectes legals en l'àmbit personal i familiar.
7. Causes d'extinció de la unió.
8. Efectes d'extinció de la unió en vida dels convivents.
9. Efectes d'extinció de la unió per defunció.

BIBLIOGRAFIA

- 1 "Derecho de familia aplicable a Catalunya".
M^a. del Carmen Gete-Alonso y Calera, Judith Solé Resina, Maria Ysàs Solanes
Ed. Cálamo, Barcelona, 2003.

- 1 "Institucions del Dret Civil de Catalunya, V. II, Dret de la persona i dret de família"
Lluís Puig i Ferriol i Encarna Roca i Trias
Ed. Tirant lo Blanch, 5^a ed., València, 1998

2. Curso de Derecho Civil IV. Derecho de familia".
Albaladejo, M.
Ed. Bosch, 1996. 4^a ed.

1. "Sistema de Derecho Civil. Vol. IV. Derecho de familia. Derecho de sucesiones
Diez-Picazo L. - Gullón Ballesteros, A.
Ed. Tecnos, 8^a ed., Madrid, 2001.

2. "Elementos del Derecho Civil IV. Derecho de Familia"
Lacruz Berdejo, J.L.
Ed. Bosch, 1997.

3. "Derecho de Familia".
Montés Penadés, V. – Roca Trias, E.
Ed. Tirant lo Blanch, 1997.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

1. "Comentaris al Codi de Família, a la Llei d'unions estables de parella i a la Llei de situacions convivencials d'ajuda mútua", AAVV, Dir. Joan Egea i Fernández i Josep Ferrer i Riba, Ed. Tecnos, Madrid, 2000.

2. També són útils les obres col·lectives de Comentaris al Codi Civil (la consulta a l'article corresponent):

- Comentario al CC y Compilaciones Forales. EDERSA. Madrid 1979-1995.
- Comentario del CC. Ministerio de Justicia. Madrid 1991-1992.

És imprescindible la legislació vigent referent a la matèria d'aquest programa.

A l'inici del curs el professor responsable del mateix indicarà les formes d'avaluació.